

EVROPSKI PARLAMENT

2004

2009

Dokument zasedanja

A6-0134/2009

13.3.2009

*****I**

POROČILO

o predlogu Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (ES) št. 1080/2006 o Evropskem skladu za regionalni razvoj v zvezi z upravičenostjo do naložb v energetske učinkovitost in obnovljive vire energije pri stanovanjskih objektih
(KOM(2008)0838 – C6-0473/2008 – 2008/0245(COD))

Odbor za regionalni razvoj

Poročevalec: Emmanouil Angelakas

Oznake postopkov

- * Postopek posvetovanja
večina oddanih glasov
- **I Postopek sodelovanja (prva obravnava)
večina oddanih glasov
- **II Postopek sodelovanja (druga obravnava)
večina oddanih glasov za odobritev skupnega stališča
absolutna večina poslancev Parlamenta za zavrnitev ali
spremembo skupnega stališča
- *** Postopek privolitve
absolutna večina poslancev Parlamenta, razen v primerih,
navedenih v členih 105, 107, 161 in 300 Pogodbe ES in členu 7
Pogodbe EU
- ***I Postopek soodločanja (prva obravnava)
večina oddanih glasov
- ***II Postopek soodločanja (druga obravnava)
večina oddanih glasov za odobritev skupnega stališča
absolutna večina poslancev Parlamenta za zavrnitev ali
spremembo skupnega stališča
- ***III Postopek soodločanja (tretja obravnava)
večina oddanih glasov za odobritev skupnega besedila

(Vrsta postopka je odvisna od pravne podlage, ki jo predlaga Komisija.)

Spremembe zakonodajnega besedila

Pri spremembah, ki jih predlaga Parlament, je spremenjeno besedilo označeno s ***kreplekim poševnim tiskom***. Pri aktih o spremembi je besedilo, ki povzema obstoječo določbo, ki jo Parlament želi spremeniti, medtem ko je Komisija ni spremenila, označeno s ***kreplekim tiskom***. Morebitni izbrisi tovrstnega besedila so označeni z [...]. Besedilo, zapisano v *navadnem poševnem tisku*, označuje tehničnim službam namenjeni del zakonodajnega besedila s predlaganimi popravki, ki se upoštevajo pri pripravi končnega besedila (na primer, očitne napake ali izpustitve v zadevni jezikovni različici). O teh popravkih odločajo pristojne tehnične službe.

VSEBINA

	Stran
OSNUTEK ZAKONODAJNE RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA	5
OBRAZLOŽITEV	9
POSTOPEK	13

OSNUTEK ZAKONODAJNE RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA

o predlogu Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (ES) št. 1080/2006 o Evropskem skladu za regionalni razvoj v zvezi z upravičenostjo do naložb v energetska učinkovitost in obnovljive vire energije pri stanovanjskih objektih (KOM(2008)0838 – C6-0473/2008 – 2008/0245(COD))

(Postopek soodločanja: prva obravnava)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju predloga Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu (KOM(2008)0838),
 - ob upoštevanju člena 251(2) in člena 162 Pogodbe ES, na podlagi katerih je Komisija Parlamentu podala predlog (C6-0473/2008),
 - ob upoštevanju člena 160 Pogodbe ES,
 - ob upoštevanju člena 51 svojega poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za regionalni razvoj (A6-0000/2009),
1. odobri predlog Komisije, kakor je bil spremenjen;
 2. poziva Komisijo, naj zadevo ponovno predloži Parlamentu, če namerava svoj predlog bistveno spremeniti ali nadomestiti z drugim besedilom;
 3. naroči svojemu predsedniku, naj stališče Parlamenta posreduje Svetu in Komisiji.

Predlog spremembe 1

Predlog uredbe – akt o spremembi

Uvodna izjava 4

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(4) Za izpolnitev ciljev **gospodarske in socialne kohezije** iz člena 158 Pogodbe ES morajo **biti** ukrepi **usmerjeni v gospodinjstva z nizkimi dohodki, kot jih opredeljuje veljavna nacionalna zakonodaja**.

Predlog spremembe

(4) Za izpolnitev ciljev **kohezijske politike** iz člena 158 Pogodbe ES morajo ukrepi **podpirati socialno kohezijo**.

Predlog spremembe 2

Predlog uredbe – akt o spremembi Uvodna izjava 4 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(4a) Evropsko računsko sodišče je v svojem letnem poročilu za leto 2007 priporočilo, naj bodo zakonodajni organi in Komisija pripravljene ponovno pregledati zasnovo prihodnjih programov izdatkov s preučitvijo možnosti poenostavitve osnove za izračun upravičenih stroškov in povečanja uporabe povprečnin ali pavšalnih plačil namesto vračil „dejanskih stroškov“.

Predlog spremembe 3

Predlog uredbe – akt o spremembi Uvodna izjava 4 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(4b) Za zagotovitev potrebne poenostavitve poslovanja, upravljanja in nadzora projektov, ki prejemajo nepovratno pomoč ESRR, zlasti v primeru sistema povračil, ki temelji na rezultatih, je smiselno dodati tri oblike upravičenih stroškov, namreč posredne stroške, povprečnine in pavšalne stroške na enoto standardnega obsega.

Predlog spremembe 4

Predlog uredbe – akt o spremembi Uvodna izjava 4 c (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(4c) Za zagotovitev pravne varnosti v zvezi z upravičenostjo izdatkov je treba te dodatne oblike upravičenih stroškov uporabljati za vso nepovratno pomoč iz

ESRR. Zato bo potrebna retroaktivna uporaba z učinkom od 1. avgusta 2006, kar je datum začetka veljavnosti Uredbe (ES) št. 1080/2006.

Predlog spremembe 5

Predlog uredbe – akt o spremembi

Člen 1 – točka 1

Uredba (ES) št. 1080/2006

Člen 7 – odstavek 1 a

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

1a. Vse države članice so upravičene do izdatkov za izboljšanje energetske učinkovitosti in uporabo energije iz obnovljivih virov v obstoječih stanovanjskih objektih v korist gospodinjstev z nizkimi dohodki.

Predlog spremembe

1a. V vseh državah članicah so izdatki za izboljšanje energetske učinkovitosti in uporabo energije iz obnovljivih virov v obstoječih stanovanjskih objektih upravičeni do vsote, ki ne presega 4 % skupne dodelitve ESRR.

V podporo socialni koheziji države članice v nacionalnih pravilih opredelijo kategorije upravičenih izdatkov za stanovanjske objekte v skladu s členom 56(4) Uredbe (ES) št. 1083/2006.

Predlog spremembe 6

Predlog uredbe – akt o spremembi

Člen 1 – točka 2 a (novo)

Uredba (ES) št. 1080/2006

Člen 7 – odstavek 3 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(2a) Vstavi se naslednji odstavek:

„3a. Naslednji stroški so upravičeni do prispevka iz ESRR, kot je opredeljen v odstavku 1, če so nastali v skladu z nacionalnimi pravili, vključno z računovodskimi pravili, ter pod posebnimi pogoji, navedenimi spodaj:

v primeru nepovratnih pomoči:

(i) posredni stroški, navedeni na pavšalni

osnovi, do 20 % neposrednih stroškov projekta;

(ii) pavšalni stroški, izračunani z uporabo stroška na enoto standardnega obsega, kakor ga opredeli država članica;

(iii) povprečnine, ki zajemajo vse stroške ali del stroškov projekta.

Možnosti iz točk (i), (ii) in (iii) se lahko kombinirajo samo takrat, kadar vsaka od njih zajema različne kategorije upravičenih stroškov ali kadar so uporabljene za različne projekte v okviru istega ukrepa.

Stroški iz točk (i), (ii) in (iii) se vnaprej določijo na podlagi poštenega, pravičnega in preverljivega izračuna.

Povprečnina iz točke (iii) ne sme presegati 50.000 EUR.“

Predlog spremembe 7

Predlog uredbe – akt o spremembi Člen 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v Uradnem listu Evropske unije.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

Predlog spremembe

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v Uradnem listu Evropske unije.

Člen 1(2a) te uredbe se uporablja z učinkom od 1. avgusta 2006.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

OBRAZLOŽITEV

Evropska komisija je 26. novembra v odgovor na sedanjo finančno krizo in upočasnitev gospodarske rasti predstavila obsežen evropski načrt za oživitev gospodarstva.

Kohezijska politika kot največji vir naložb v realno gospodarstvo pomembno prispeva k temu načrtu. Več kot 65 % njenih skupnih dodeljenih sredstev za obdobje 2007–2013 je že dodeljenih za naložbe v štiri prednostna področja lizbonske strategije za rast in delovna mesta. Zato ni presenetljivo, da so bili za pospešitev dejanskega izvajanja projektov ter za povečanje zaupanja in okrepitev dinamike v gospodarstvu sprejeti zakonodajni in nezakonodajni ukrepi.

V zvezi s tem je Komisija predstavila predloge za revizijo treh obstoječih uredb o strukturnih skladih za obdobje 2007–2013: splošna uredba, uredba o evropskem skladu za regionalni razvoj (ESRR) in uredba o socialnem skladu (ESS). Na splošno je namen teh zakonodajnih sprememb izboljšati pretok denarnih tokov in likvidnost v državah članicah, omogočanje uporabe instrumentov finančnega inženiringa, poenostavljena in razširjena uporaba pavšalnih zneskov in povprečnin ter razširitev možnosti za podporo naložb v energetske učinkovitost in obnovljive vire energije pri stanovanjskih objektih.

Predlog Komisije – uredba o ESRR

Komisija je vložila predlog spremembe k členu 7 („upravičenost izdatkov“) uredbe o ESRR (1080/2006), da bi vsem državam članicam in regijam EU omogočila **vlaganje v ukrepe za energetske učinkovitost in obnovljive vire energije pri stanovanjskih objektih** s podporo strukturnih skladov EU.

Zato se ESRR lahko uporablja za sofinanciranje nacionalnih, regionalnih ali lokalnih shem, na primer za namestitev dvojne zasteklitve, izolacije sten in solarnih modulov v gospodinjstvih ali za nadomestitev starih kotlov z energetske učinkovitejšimi. Ta ukrep se bo uporabljal v vseh državah članicah (EU-27), sprva pa je bil namenjen le za gospodinjstva z nizkim prihodkom.

Treba je poudariti, da v skladu s sedanjo uredbo ESRR že podpira posege v stanovanjskem sektorju, vključno z energetske učinkovitostjo, **vendar le v novih državah članicah (EU-12)** in v skladu z nekaterimi pogoji. V praksi bi se ESRR lahko uporabljal le za skupne dele stavb (ali za celo stavbo v primeru socialnih stanovanj) v ogroženih mestnih območjih.

Ta predlog ne povečuje sredstev in ne vpliva na proračun Skupnosti. Državam članicam zgolj omogoča, da lahko, če to želijo, spremenijo svoje prednostne naloge in reprogramirajo svoje operativne programe v prid financiranja ukrepov na tem področju.

Kompromis Sveta o uredbi o ESRR

Svet je uspel doseči kompromis ob prvi obravnavi revizije uredbe o ESRR v zelo omejenem časovnem okviru. Delovna skupina Sveta za strukturne ukrepe se je pogajala o številnih spremembah predloga Komisije v **stanovanjskem sektorju**:

- odprava omembe gospodinjestev z nizkim prihodkom, ki je problematična, med drugim zaradi različnih opredelitev tega pojma v nacionalnih pravilih. Namesto tega je navedeno, da bi morali posegi v stanovanjskem sektorju podpirati socialno kohezijo, pri tem pa naj države članice same natančno določijo kategorije upravičenih izdatkov za stanovanjske objekte,
- za izdatke držav članic za izboljšanje energetske učinkovitosti in uporabo obnovljivih virov energije pri stanovanjskih objektih je bila določena zgornja meja, in sicer 4 % skupne dodelitve ESRR.

Svet je ohranil razliko iz predloga Komisije, in sicer, da bi morala biti nova vrsta ukrepov v stanovanjskem sektorju na voljo vsem državam članicam EU, medtem ko bodo nove države članice (EU-12) še vedno lahko financirale druge vrste izdatkov za stanovanjski objekt v skladu z obstoječimi pravili o ESRR (v skupni vrednosti, ki ne presega 3 % dodelitve ESRR za zadevne operativne programe ali 2 % skupne dodelitve ESRR na nacionalni ravni). Skupni izdatki za stanovanjske objekte v vsaki državi članici, ki deluje v skladu z različnimi pravili in določbami, lahko dosežejo 6 % skupne dodelitve ESRR.

Svet je sklenil, da bo v uredbo o ESRR vstavil nov odstavek, s katerim bo zagotovil potrebno **upravno poenostavitev** upravljanja, spremljanja in nadzora operacij. Novi odstavek, ki ga je v osnovi Evropska komisija predlagala le za uredbo o ESS (1081/2006), je Svet vključil tudi v uredbo o ESRR, da bi zagotovil skladnost pravil strukturnih skladov.

Novo pravilo sledi priporočilom Evropskega računskega sodišča ¹ za poenostavitev osnove za izračun upravičenih stroškov in večjo uporabo povprečnin ali pavšalnih plačil namesto vračil „dejanskih stroškov“. Namen tega je poenostavitev izjave o izdatkih in uvedba sistema povračil, ki bi bolj temeljil na rezultatih. To bi moralo biti koristno predvsem za izdatke za poslovanje, javnim organom pa bo omogočilo hitrejšo in učinkovitejšo pripravo projektov in ukrepov.

V skladu z novo določbo se uvedejo tri dodatne oblike upravičenih stroškov za vse nepovratne pomoči iz ESRR in v skladu z nacionalnimi pravili: posredni stroški (do 20% neposrednih stroškov projekta), povprečnine (ki ne smejo presežati 50.000 EUR) in pavšalni stroški na enoto standardnega obsega.

Ocena predlagane revizije uredbe o ESRR

Poročevalec je naklonjen predlagani spremembi uredbe o ESRR, kar zadeva naložbe v energetske učinkovitost in uporabo obnovljivih virov energije **pri stanovanjskih objektih** v vseh državah članicah.

Novi ukrep bo prispeval k spodbujanju konkurenčnosti EU in k ustvarjanju delovnih mest v vsej EU, poleg tega pa lahko pomembno vpliva na doseganje ciljev strategije EU za energijo in podnebne spremembe, saj se ocenjuje, da so samo stavbe vir 40 % emisij toplogrednih plinov v

¹ Glej poročilo Računskega sodišča za leto 2007.

EU, veliko energije v stavbah pa se porabi zaradi neučinkovitega ogrevanja, klimatskih naprav in razsvetljave. Komisija meni, da bi stroškovno učinkovit prihranek energije lahko dosegel 28 % do leta 2020.

Poudariti je treba, da je odločitev o podpori energetske naložbe v stavbe v izključni pristojnosti držav članic, saj EU nima pristojnosti na tem področju. V skladu z načelom subsidiarnosti pa bi nov ukrep omogočil, da države članice takšne naložbe izvajajo s podporo strukturnih skladov EU, odločitev o njihovi uporabi pa bi bila prepuščena državam članicam.

Širitev obsega pravil upravičenosti ESRR v stanovanjski politiki na ukrepe v starih državah članicah je bila ena od zahtev Evropskega parlamenta v njegovi resoluciji z 10. maja 2007 o stanovanjski in regionalni politiki. Na začetku je Komisija nasprotovala tej širitvi. Obžalovanja vredno je, da smo potrebovali „povod“ finančne krize za uvedbo takšnih ukrepov za vso Unijo.

Poročevalec tudi meni, da je kompromis Sveta izboljšanje originalnega predloga Komisije. Odprava omembe gospodinjstev z nizkimi dohodki, katerim so bile te naložbe prvotno namenjene, je pravilen ukrep. Države članice bi morale imeti moč določanja kategorij upravičenih izdatkov za stanovanjske objekte v skladu z nacionalnimi pravili, s čimer bi postavile lastna merila (na primer na podlagi geografskih značilnosti področij, kjer se bodo izvajale naložbe - otoki ali gorate regije).

Poleg tega je poštena tudi določitev zgornje meje na 4 % izdatkov, saj bo državam članicam preprečila zlorabo novih pravil s preusmeritvijo nesorazmernega zneska nacionalnih sredstev za ESRR na tovrstne naložbe. Pomembno pa je dodati, da nedavni podatki za nove države članice (ki lahko naložbe v stanovanjski sektor koristijo od začetka sedanjega programskega obdobja) kažejo, da v večini primerov te naložbe niso dosegle niti 1 % skupne dodelitve ESRR na nacionalni ravni in zgornje meje 2 %.

Kar zadeva novo določbo o **razširitvi uporabe pavšalnih zneskov in povprečnin** poročevalec meni, da lahko pričakujemo pozitiven učinek na vsakodnevno upravljanje strukturnih skladov. Iz tega razloga, in četudi so bila predlagana šele v času krize, ta pravila zaslužijo polno podporo Evropskega parlamenta, ki ves čas zagovarja poenostavitev in je bil v zadnjih dveh letih še posebej dejaven pri opozarjanju na potrebo po nadaljnji poenostavitvi ter je Komisijo večkrat pozval, naj sprejme nujne ukrepe v zvezi s tem.

Kljub vsemu mora Parlament to razumeti kot prvi pomemben korak v vrsti ukrepov, ki jih je treba sprejeti, da bi poenostavili izvedbene mehanizme kohezijske politike EU. Komisija je oblikovala delovno skupino, katere naloga je revizija uredb o strukturnih skladih 2007–2013 in uredbe Komisije za izvajanje teh uredb. Zato Parlament nestrpno pričakuje nadaljnje predloge Komisije za poenostavitev. Dodatno pa je treba preučiti, če je treba te predloge spremeniti v konkretne zakonodajne predloge sprememb uredb. Poročevalec bi takšen razvoj dogodkov pozdravil, če bo te predloge mogoče začeti izvajati že v drugi polovici sedanjega programskega obdobja.

Poročilo Evropskega parlamenta

Revizija te uredbe bo izvedena v skladu s postopkom soodločanja, kar daje Evropskemu parlamentu in Svetu enako pravico in pooblastila za spremembo predloga Komisije.

V izmenjavi mnenj s češkim predsedstvom, ki ga je zastopal podpredsednik vlade Jiří Čunek, in komisarko za regionalno politiko Danuto Hübner v Odboru za regionalni razvoj 19. januarja 2009 je bilo jasno poudarjeno, da mora Parlament hitro doseči dogovor, še zlasti, ker je delovna skupina Sveta dosegla soglasje na le treh zaporednih srečanjih. Glavni argument za to je, da je treba nove določbe iz spremenjenih uredb začeti izvajati nemudoma v korist evropskih državljanov, predvsem ker je namen revizije zakonodajnega svežnja pomagati državam članicam, pri premagovanju – poleg drugih ovir – težav z likvidnostjo.

Poročevalec v celoti priznava nujnost zadeve in potrebo po zaključku postopka soodločanja v prvi obravnavi, ob upoštevanju da:

- so v teh izrednih razmerah potrebni izredni ukrepi, odziv EU na finančno krizo pa mora biti učinkovit in hiter,
- je predlog Komisije, kot je bil spremenjen v Svetu, zelo dober kompromis, ki lahko dejansko pozitivno učinkuje,
- so v pripravi dodatni predlogi Komisije za nadaljnjo poenostavitev obstoječih pravil za upravljanje strukturnih skladov.

Poročevalec je zato sklenil, da ne bo vložil novih predlogov sprememb, predlogov ali dodatkov h kompromisnemu besedilu Sveta, saj bi to zahtevalo vrsto neformalnih tristranskih srečanj in morda celo drugo obravnavo za sprejem te uredbe. Zato, glede na nujnost zadeve in neizpodbitno potrebo po zagotovitvi hitrega odziva na krizo v prid evropskim državljanom, osnutek poročila vsebuje le predloge sprememb stališča Sveta.

Pred sprejetjem zakonodajnega svežnja na plenarnem zasedanju je Parlament Evropsko komisijo pozval, naj javno izjavi, da bo leta 2010 izvedla oceno reform, ki se bodo izvajale po sprejetju treh revidiranih uredb.

POSTOPEK

Naslov	Vlaganja v energetska učinkovitost in obnovljive vire energije na stanovanjskem področju (sprememba Uredbe (ES) št. 1080/2006 o Evropskem skladu za regionalni razvoj)	
Referenčni dokumenti	KOM(2008)0838 – C6-0473/2008 – 2008/0245(COD)	
Datum predložitve EP	3.12.2008	
Pristojni odbor Datum razglasitve na zasedanju	REGI 13.1.2009	
Odbori, zaprošeni za mnenje Datum razglasitve na zasedanju	ITRE 13.1.2009	
Odbori, ki niso podali mnenja Datum sklepa	ITRE 19.1.2009	
Poročevalec/-ka Datum imenovanja	Emmanouil Angelakas 19.1.2009	
Obravnava v odboru	19.1.2009	12.2.2009
Datum sprejetja	9.3.2009	
Izid končnega glasovanja	+: 36 -: 0 0: 1	
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Emmanouil Angelakas, Stavros Arnaoutakis, Elspeth Attwooll, Jean Marie Beaupuy, Rolf Berend, Jana Bobošíková, Victor Boştinaru, Gerardo Galeote, Iratxe García Pérez, Monica Giuntini, Ambroise Guellec, Pedro Guerreiro, Marian Harkin, Jim Higgins, Mieczysław Edmund Janowski, Evgeni Kirilov, Constanze Angela Krehl, Florencio Luque Aguilar, Jamila Madeira, Sérgio Marques, Yiannakis Matsis, Iosif Matula, Markus Pieper, Wojciech Roszkowski, Elisabeth Schroedter, Catherine Stihler, Margie Sudre, Kyriacos Triantaphyllides, Lambert van Nistelrooij, Oldřich Vlasák	
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Domenico Antonio Basile, Jan Březina, Den Dover, Ramona Nicole Mănescu, Samuli Pohjamo, Christa Prets, László Surján	
Datum predložitve	13.3.2009	